

Onderzoek naar de voorkeuren in schoolkeuze VO bewijst het belang van de Amsterdamse Onderwijsagenda van het OSVO

Uit recent onderzoek van de VU/UvA en OIS naar de voorkeuren van leerlingen bij de keuze van een school voor voortgezet onderwijs komen drie selectiecriteria naar voren die het meest bepalend zijn. Het eerste en meest belangrijke selectie criterium is de reisafstand tussen school en huis. Leerlingen willen liever niet te lang reizen. Het tweede criterium vormt de mogelijkheid op te kunnen stromen naar een hoger niveau en tegelijkertijd niet af te kunnen stromen naar een lager niveau. Leerlingen willen bij voorkeur naar een school waarbij hun basisschooladvies het laagste niveau van de school is. Ze zijn bereid hiervoor verder te reizen. Hierdoor ontstaat een complexe situatie met strijdige belangen van verschillende leerlingengroepen die leiden tot een voorkeur voor brede dan wel categorale scholen. Het derde criterium betreft de sociaal economische status. Leerlingen hebben een voorkeur voor scholen met een hoog aandeel leerlingen uit de eigen sociale groep. Ze willen zichzelf thuis kunnen voelen en herkennen in de leerlingenpopulatie.

Deze bevindingen sluiten aan bij de laatste monitor diversiteit in het VO van OIS waaruit blijkt wat het gevolg is van de verschillende schoolkeuzes. Zo is er een toename te zien van het aandeel leerlingen met hoogopgeleide ouders op categorale scholen en havo/vwo scholen. Deze scholen hebben tegelijkertijd een klein aandeel leerlingen met een niet-westerse achtergrond. Het omgekeerde is het geval bij vmbo scholen en brede scholengemeenschappen. Die hebben weinig leerlingen van hoogopgeleide ouders en veel niet-westerse leerlingen.

Dit alles vormde een van de redenen van het OSVO om een Amsterdamse Onderwijsagenda te maken. Daarin hebben de gezamenlijke schoolbesturen hun onderwijsvisie uiteengezet. Zo vindt OSVO het van belang dat er voor iedere leerling in Amsterdam een plek op zijn/haar schoolniveau binnen redelijke afstand is. De kwaliteit van het onderwijs en diversiteit van het aanbod moet zodanig zijn dat ouders en leerlingen voldoende keuze hebben om een passende school te kiezen. De samenleving moet tegelijkertijd efficiënt omgaan met haar publieke middelen. Het maken van zorgvuldige keuzes met betrekking tot het aanbod van onderwijs is dus van belang. Het streven is een balans te vinden tussen de toenemende marktvraag naar categoriaal onderwijs en de maatschappelijk opdracht alle leerlingen gelijke kansen te bieden. Om deze reden besteedt het OSVO in haar onderwijsagenda ruime aandacht aan de krimp en groei van schoolsoorten, het tegengaan van segregatie en het bevorderen van de kansgelijkheid. De schoolbesturen hechten eraan deze onderwijsagenda tezamen met andere partners in en rond het onderwijs dit jaar tot uitvoering te brengen.